

Jeg bliver høj!

**Danmark er
verdens bedste
til verdensmål**

**Metalmusik og
træpinde**

LEDER:

FOLKEOPLYSNING FOR HELE DANMARK

Af Karen Maigaard, formand for Fora

Dansk Folkeoplysnings Samråd har lige holdt medlemsmøde på Liselund i Slagelse. Temaet var "Fællesskaber i lokalsamfundet", og departementschef Marie Hansen fra Kulturministeriet var inviteret til at sige noget om regeringens linje for folkeoplysningen.

Den har ingen – endnu! Men her blev det spændende, fordi Marie Hansen inviterede os med ind på hendes skrivebord, hvor planerne skal lægges. Departementschefen var lovligt undskyldt, fordi Kulturministeren er på orlov. Og læser man regeringspapiret fra juni, er der ikke mange ord om folkeoplysning. Men her er det så, at vi kan begynde at samle sammen på de brikker, som Joy Mogensen gav os på Kulturmødet på Mors, og som hun har givet os i forskellige interviews.

Som jeg tolker det, jeg har set og hørt, vil Kulturministeren gøre noget for, at folkeoplysningen bliver for alle i hele Danmark, på land og i by, for psykisk sårbare og for udfordrede ensomme unge. Hun vil kreativitet, det at kunne mestre, fremme skaberkraften og selvværdet. Det er vel kort sagt dannelse, demokrati og tillid?

I forsamlingen, hvor vi meget passende skulle drøfte fællesskaber i lokalsamfundet, kunne vi så gøre opmærksom på, at det handlede om tid og penge, men også om læring på nye måder, at kunne eksperimentere mere frit, så det hele ikke var bundet op på lærer- og lederløn. Vi foreslog landsdækkende puljer med mulighed for at søge udvikling lokalt, vi talte om, at indholdet blev drevet af borgerudvikling – og om at skabe rum for dem, der sidder alene.

Jeg tror, vi kan være med til at udvikle folkeoplysningen i fremtiden. Fordi vi vil og kan – og fordi vi har en Kulturminister, der er parat.

Held og lykke til os alle med det! ■

Oplag
1.000

Alle kan indsende relevante indlæg til medlemsbladet. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopfordrede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis Foras. Fotos er Foras egne, medmindre andet er angivet

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse

Næste deadline
1. februar 2020

5041 Tryksag 0513

Fora
Gammel Kongevej 39G
1610 København V
Telefon 3393 0096
www.fora.dk
info@fora.dk

Forsidefoto af Torben Dreier, skoleleder i FO-Aarhus. Taget af Laura Nielsen.

Redaktion
Bernhard Trier Frederiksen,
ansvarshavende
Louise Albers, redaktør

Kommunikationsudvalg
Anna Kolind,
formand for kommunikationsudvalget
Flemming Christensen,
Holbo Herred Væverforening
Iben Warburg, Midtfyns Husflid
Maj Ingemann-Molden, FOKUS Folkeoplysning
Mona Schreiber Hansen, Liselund Strikkerne

Layout
Iben Warburg
Oprindelig idé af Claus Lillerup

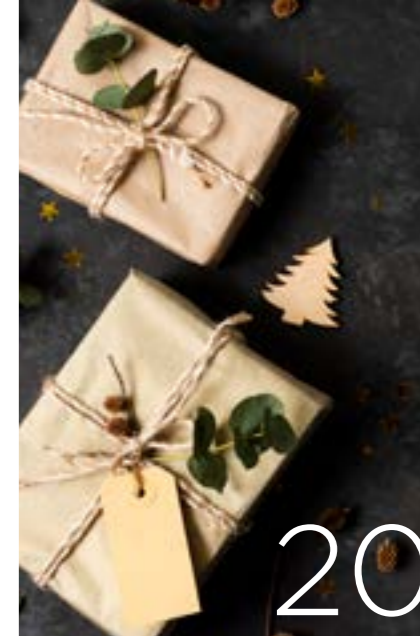
Tryk
Clausen Grafisk

4

16

20

2 Folkeoplysning for hele Danmark

LEDER af Karen Maigaard, formand for Fora.

4 Jeg bliver høj!

PORTRÆT: I FO-Aarhus er en kæmpe skole med mange aktiviteter og initiativer. En forening i stadig udvikling. De er ikke bange for at kaste sig ud i svimlende og visionære projekter, og lander altid på benene.

9 Fleksibel Workshopdag

Fleksibel Workshopdag er Foras årligt tilbagevendende inspirationsdag. I år med fokus på frivillige.

9 Young Craft

ANNONCE

10 Danmark er verdens bedste til verdensmål

Vi er verdensmestre til verdensmål – men ikke til verdensmål 12, som handler om bæredygtighed.

12 En attraktiv skole har dygtige undervisere

Fora Fagkursus er efter- og videreuddannelse og er primært henvendt til nuværende eller kommende undervisere.

14 Svindlere fisker i de frivillige foreninger

Flere af Foras foreninger har oplevet, at de får falske mails, hvor nogen forsøger at få penge fra dem. Denne form for mails kaldes "phishing".

16 Metalmusik og træpinde

Finland har en stolt håndværkstradition og så er de vilde med heavy metal. Det har de nu kombineret i disciplinen heavy metal-strik.

18 Rock on Kolding Husflid

STOLTHED: I Kolding har de taget initiativ og har sagt "ja", og det har givet pote. De både rykker og rocker.

20 De bæredygtige julegaver

Den danske jul udleder en hel del CO2, og det er særligt vores julegavetraditioner, der er problematiske.

22 Trækheste og pyntetråde

Væveskolen i Greve udstiller i disse dage på Greve Museum.

23 Stort&Småt / kalender

24 Sammen giver vi demokratiet fornyet håb

KLUMME af Johan Galster, demokratidesigner
WE DO DEMOCRACY

JEG BLIVER HØJ!

8.500 kvadratmeter skal fyldes fra kælder til kvist med folkeoplysende aktiviteter i starten af 2021. Sådan lyder FO-Aarhus' største projekt til dato. De har før kastet sig ud i svimlende og visionære projekter, og lander altid på benene.

Af Laura Nielsen, konsulent i Fora. Fotos af Laura Nielsen og Gert Medom Madsen og Fokets Møde

I 1983 var FO-Aarhus på fallittens rand. Bogstaveligt talt. I banken havde de en halv million kroner i røde tal, og kort tid efter ansættelsen af en ny skoleleder, havde de en dramatisk tilbagegang i undervisningstimer fra 7.500 til 5.000 timer årligt. Men de gjorde alt, hvad de kunne for at holde foreningen i live. De pantsatte endda et privat sommerhus for at holde foreningen oven vande, for sammen havde de besluttet, at FO-Aarhus var værd at kæmpe for.

Dreier-drejningen

Den skoleleder, som dengang blev kastet lige lukt ud under den økonomiske bus, var Torben Dreier. Og med ham i front blev FO-Aarhus' krise vendt til en succes af dimensioner. I dag har de cirka 100.000 timer årligt, og de har formået at sætte folkeoplysningen på landkortet i Aarhus, som en værdifuld spiller, der er drivkraften bag en mangfoldighed af innovative tiltag og blomstrende partnerskaber.

Foras udsendte har været på besøg for at høre mere om, hvordan foreningen kunne gå fra et økonomisk underskud til et bragende overskud på den økonomiske, såvel som på den sociale, bundlinje.

Syv magre år

"Det var alt, der skulle styres. Der var ikke plads til nogen omkostninger. Så det var helt op ad bakke. Selv clips på papir skulle genbruges, og der var end ikke råd til en kopimaskine. Det første år betalte vi faktisk 90.000 kroner i renter, for dengang var der noget, der hed renter!" fortæller Torben, mens han gør store øjne. "De første syv år brugte jeg på at fjerne en gæld på en halv million. Så mit udgangspunkt var, at vi var en meget, meget lille skole, men så fjernede vi gælden, og lavede udvikling derfra."

Men hvordan fjerner man en gæld på en halv million bare sådan lige? Det gjorde de ganske enkelt ved at lave lidt overskud hvert år, indtil gælden var betalt. Der var intet hokus pokus – bare en

masse hårdt arbejde og en stram styring af foreningens økonomi. Og da de røde tal forsvandt, gik foreningen for alvor i gang med at lave udvikling.

Et snavset gulv og butikschefen Bo Larsen

Indgåelsen af partnerskaber et helt centralt element i FO-Aarhus' udvikling af nye aktiviteter. For Torben startede det, da han lå på knæ og vaskede gulv på sit kontor i foreningens lokaler i Guldsmødegade. "I er flyttet ind på vejen. Vi har en vejforening. Skal I ikke være med i den?" spurgte butikschef Bo Larsen fra den Føtex, som lå lidt længere nede ad vejen. Det sagde Torben ja til, og sådan blev de to mænd en del af hinandens netværk.

Lotte Heise og to flasker champagne

Da foreningen sidenhen ville lave et debatarrangement med Lotte Heise, som oplægsholder, indgik Føtex som partner. Lotte Heise som normalt koster "en million", gik med til at holde oplægget for et par flasker champagne, fordi hun kendte en, som kom i FO-Aarhus. De flasker ville Føtex gerne donere. Samtidigt satte de også to vagter til at passe på Lotte Heise, der skulle stå midt på gaden og fortælle om sine tanker om grøn omstilling. Begivenheden forløb godt og roligt, og kostede ikke foreningen en krone takket være deres netværk og partnerskaber. "Og alle mennesker har netværk," tilføjer Torben.

Så uanset om du kommer fra en lille eller stor forening, fra en landsby eller storby, kan du altid opsøge partnerskaber med den lokale købmand, folkeskole eller plejehjem. Gør som Torben: Sæt folk stævne. Drik en kop kaffe, og tag en snak om, hvordan I kan hjælpe hinanden.

En flytning, en vild idé og 8.500 kvm

I 2013 blev Journalisthøjskolen i Aarhus sat til salg. Dermed stod deres gamle hovedbygning på 8.500 kvm pludselig til salg. Samtidigt var Aarhus Kommune ved at bygge en såkaldt stor-

Skoleleder Torben Dreier

FO-Aarhus har mange nytænkende events og samarbejder, men de har fortsat også traditionelle aftenskolehold som fx dette franskhold

”Jeg tænker:
WOW! Fedt!
Så bliver jeg
grebet af det...

Stig Cristensen, projektleder for det nye bydelshus

FO-Aarhus' hovedkvarter ved navn FO-Byen ligger et stenkast fra kunstmuseet ARoS i Aarhus

” Vi bygger, mens vi sejler...

bylandsby lige ved siden af. Det antændte en vild idé i Torbens hoved. Hvor spændende og givende ville det ikke blive, hvis FO-Aarhus kunne omdanne den fredede hovedbygning til et bydelshus for beboere og virksomheder i Skejby? Torben er ikke bare en skoleleder, som får vilde idéer. Han har også en modig og støttende bestyrelse samt et eventyrvilligt bagland, og sammen besluttede de at købe den store bygning, som de overtager i januar 2021.

Skal vi lege?

Det Torben og co. gjorde dengang, er præcis hvad de nu skal til at gøre på en større skala end nogensinde før. De byder andre aktører op til dans, drikker kopper med kaffe og indleder snakke om, hvordan samarbejder på kryds og tværs kan gavne begge parter. Sådan lander de det ene partnerskab efter det andet med aktører og aktiviteter, som skal være med til at fylde huset med liv og glade folkeoplysende dage. Indtil videre er Aarhus Kommune, Businesspark Skejby, Museet Overtaci, Østjysk Bolig, Ejendomsselskabet Domis, Socialt Udviklingscenter SUS og 130 private virksomheder med på projektet.

Udfordret og beriget

Det er en model, som FO-Aarhus allerede benytter i deres nuværende hovedkvarter: FO-Byen. FO-Byen er en klynge af huse som foreningen købte i 2005, og som er fyldt fra kælder til kvist med alverdens initiativer og aktiviteter. Stig Christensen, som er projektleder på arbejdet med det nye bydelshus, fortæller: "Over 50% af FO-Byens kvadratmeter er fyldt op af andre foreninger. Det er Retskøberne. Det er Ældre Sagen. Det er gravide kvinder osv. (...) Det beriger din egen tænkning og dine perspektiver, at der sidder nogle lige ved siden af dig, og arbejder med et eller andet beslægtet tema ud fra en helt anden tilgang. Og en gang i mellem kan man finde sammen og lave noget sammen, og andre gange kan man ikke (...) Vi bliver også udfordret, og vi vokser også fordi de sidder rundt omkring i matriklen her". Denne model genbruger Stig, Torben og resten af FO-Aarhus, når de skal finde aktiviteter og samarbejdspartnere til det nye bydelshus, som går under navnet Overtaci House. Et besynderligt navn med en helt særlig historie.

Manden i rød kjole og stiletter

I 1900 tallet cyklede en psykisk sårbar mand ved navn Louis Marcussen rundt iført en rød kjole og stiletter i Aarhus. Louis blev indlagt på det psykiatriske hospital i Risskov i 1929, og der blev han til sin død 56 år senere. I sin tid på hospitalet havde han utallige møder med overlægerne, og som en reaktion på det, mente han kun det var passende, at han selv blev tiltalt overtos-

sen. Inden for lægevidenskaben har alt som bekendt et latinsk navn, og det samme skulle selvfølgelig gælde for overtossen, der gav sig selv en latinsk klingende udgave af overtosse, nemlig Overtaci. Men Overtaci var ikke bare patient. Han var også en dygtig kunstner, som endte med at lægge navn til Overtaci Museum, der fra 2021 får til huse i FO-Aarhus' nye bygning. Historien om Overtaci er ikke bare interessant og besynderlig – den slår også tonen an for det værdimæssige fundament i Overtaci House.

Plads til udsatte borgere

"Overtaci House bygger på et ønske om at skabe nye rammer for et mere bæredygtigt fællesskab, som i højere grad har plads til sårbare voksne," skriver foreningen i sin præsentation af projektet. Derfor skal huset også "driftes af folk på kanten af arbejdsmarkedet," fortæller Stig Christensen, som er leder for projektet. Han har i årtier arbejdet med beskæftigelse i kommunalt regi, og har både læst om, og set, den forskel det kan gøre for en udsat borger, at tage del i et arbejdsfællesskab. "Vi tager noget med os hjem – en oplevelse af at være til gavn og til nytte, plus at vi selv får noget på den sociale konto. Vi oplever at være en del af et fællesskab af hele mennesker. Nogen gang skal vi grine sammen. Andre gange skal vi arbejde hårdt sammen," fortæller han, og uddyber at de af samme grund har "rigtig mange arbejdspladser, der er reserveret til den gruppe."

Gigantiske projekter

Hvis du får lidt åndenød af at læse om FO-Aarhus' ambitioner og kunnen, er du ikke ene. Men Torben griber det anderledes an. "En af de gode eller forfærdelige ting, som jeg også består af, det er, at jeg aldrig starter med at tænke: Hvor mange problemer giver det her? Jeg tænker: WOW! Fedt! Så bliver jeg grebet af det. Og så dukker der ting op efterhånden, og så må man løse dem hen ad vejen." "Men er det en gangbar strategi?" spørger jeg ham. "Det er det sikkert ikke, men det er i hvert fald den, jeg bruger," siger Torben storsmilende, og Stig Christensen supplerer: "Du kan tage et kig rundt i FO-Byen. Det er da et billede på, at det er en gangbar strategi."

Folkeoplysende forsøgslaboratorium

Med andre ord står gejsten og nysgerrigheden i centrum for arbejdet i FO-Aarhus, og selvom jura til tider kan virke lidt støvet, er det faktisk en juridisk parentes inden vedtagelsen af Folkeoplysningsloven i 1990, som er fundamentet for Torbens måde at gå til udviklingen af folkeoplysende aktiviteter på. Inden vedtagelsen gjaldt der nemlig et forsøgsprogram, som den dag i dag er en stor kilde til inspiration for Torben Dreier: "Jeg

FO-Aarhus underskrev købet af Journalisthøjskolens bygning ved en reception, hvor Jacob Haugaard optrådte udklædt som Overtaci

Torben Dreier under Folkets Møde

Den 27.-28. september 2019 lagde FO-Byen hus til Folkets Møde, som er "en festlig og faglig weekend i fællesskabets tegn"

har stadig rødder fra forsøgsprogrammet, som handler om, at man skal prøve på at eksperimentere med, og udvikle, de folkeoplysende aktiviteter. Det er de rødder, jeg har fået med mig, og det er dem, jeg behårdt kører efter stadigvæk," siger han, og anbefaler i alle at læse teksterne til det oprindelige lovprogram, hvor de "forherliger, elsker og fortæller omkring hvordan folkeoplysningen kan udvikle sig."

Man kan se det i øjenene

Denne eksperimenterende tilgang har haft utallige udtryk gennem tiden. Et af dem er Lotte Heises enetale. Et andet er Overtaci House. FO-Aarhus får selv en masse gode idéer, men sideløbende støtter de også op om andres idéer - dog uden at overtage ejerskabet for dem. "Man skal ikke komme her med en god idé og forvente, at vi løber med den. Du skal være parat til at investere dig selv. Og så skal vi nok hjælpe dig," fortæller Stig Christensen. Projekt Bedre Barsel er et af mange gode eksempler på, hvordan sådan et samarbejde ser ud. Det viser, hvordan to, med Torbens ord "meget, meget fantastiske", kvinder i samarbejde med FO-Aarhus gjorde en idé til virkelighed, og samtidigt blev en del af FO-Byen. De to kvinder, Kristine Vestergaard Bjerre og Louise Cathrine Nørmark, havde "den der geist, energi og det drive der siger: Vi vil gerne realisere vores idé," fortæller Torben. "De brændte, og de brændte igennem. Man kunne se det i øjnene, og hvis man kan se det i øjnene, så tror jeg også på dem." Torben gav Louise og Kirstine sparring på deres idé, og da han kunne se, at der var energi og handlekraft i projektet, gik han 100 procent ind for at støtte op om projektet.

Vi bygger, mens vi sejler

Den måde at samarbejde på giver læring, udvikling og ejerskab for projektet, fortæller den ene af initiativtagerne, Louise C. Nørmark: "Vi har løbende haft møder med Torben, hvor han siger, at "så må I komme med en model" eller "så må I vise, hvad I tænker kunne være den rette måde." Så man skal også selv arbejde for det. Man får det ikke bare foræret. Det er jo lidt en empowerment tankegang – selv at skulle lære at bygge sin vej. Det har også været vores devise: at vi bygger, mens vi sejler (...). Han tager ikke ejerskab for projektet på den måde. Man får selv lov til gå igennem hele læringsprocessen, og udvikler sig derigennem."

Rugekasser for gode idéer

Projektet Bedre Barsel vedblev at være Louise og Kirstines, men de blev samtidigt en del af FO-Byen, hvor de har lokaler. Ved at støtte op om andres idéer, fylder FO-Aarhus deres lokaler med liv og nye aktiviteter, uden at det giver for mange nye arbejdsopgaver til "Tordenskjolds soldater". Uanset hvilken størrelse eller placering, man har som forening, kan man eksperimentere med rollen som rugekasse for nye folkeoplysende idéer og initiativer. Det kræver først og fremmest, at man giver sparring, opmuntring, hjælper til med det praktiske. der hvor man kan, og er klar til at lade de nye kræfter blive en del af livet i foreningen.

Jeg bliver høj!

Kort fortalt vrimler det i FO-Aarhus med fortællinger, initiativer, eksperimenter og mennesker der mødes i en folkeoplysende ramme – det er sådanne møder, som har holdt skoleleder Torben Dreier til ilden igennem alle disse år. "Når jeg går rundt, og mærker den der dynamik, hvor folk er begejstrede - der hvor man mødes - så bliver jeg høj! Jeg bliver simpelthen høj af at mærke folks glæde," fortæller han. At skabe glæde hos andre. At skabe inkluderende fællesskaber. At skabe beskæftigelse til dem på kanten af arbejdsmarkedet. At få idéer og hjælpe dem på vej hos andre. Dette og meget mere har FO-Aarhus skabt gennem tiderne, og fremtiden ser lysere ud end fortiden. ■

FAKTA

FO-Aarhus har både traditionelle aftenskolekurser og innovative projekter. De tilbyder bl.a. kurser inden for fremmedsprog, historie, dansk og udenlandsk litteratur, psykologi, håndværksfag, bevægelsesfag, madlavning, musik, edb og meget mere. Parallelt laver de projekter for folk på kanten af arbejdsmarkedet, flygtninge og mange andre i samarbejde med alt fra Aarhus Kommune til fodboldklubben AGF.

FO-Aarhus har ca. 100.000 undervisningstimer årligt, og har til huse i FO-Byen som ligger et stenkast fra museet AROS.

FLEKSIBEL WORKSHOPDAG

Foras årlige inspirationsdag den 25. januar i Middelfart

I år kan du på Foras inspirationsdag blandt andet høre Lasse F. Petersen, som arbejder for virksomheden Ingerfair, der har specialiseret sig i den frivillige verden. Lasse vil fortælle om tendenser, rekruttering og motivation af frivillige.

Derudover vil der på dette års workshopdag være en masse spændende workshops, hvor I blandt andet vil kunne høre om YOGAHUSET i Aalborg, om at gøre foreningen mere synlig, der vil være spørgetime om administrationsprogrammet ASA, om hjemmesidesystemet SPN. Der vil være workshops om blandt andet arbejdet med verdensmålene, hvordan I kan kombinere flere fag i ét kursus, og om hvordan I kan indgå i partnerskaber.

Find tilmeldingslink på Foras hjemmeside.

Er du mellem 16 og 22 år og vild med kreativt håndværk?

Så tag med på Young Craft den **1.-5. juli 2020**. Young Craft er en sommerlejr, hvor vi arbejder med husflid og bæredygtighed i skøn forening. Det bliver både lærerigt, sjovt og hyggeligt. Deltagere og underviserne kommer fra Danmark, Estland, Finland, Færøerne, Island, Sverige og Norge. Hold øje med Foras hjemmeside og Facebook, hvor vi snart åbner op for tilmeldinger.

NORDISK KULTURFOND **Nordic Council of Ministers** **Fonden for Husflid & Håndarbejde**

DANMARK ER VERDENS BEDSTE TIL VERDENSMÅL

Vi klarer os godt. Vi klarer os faktisk bedst i hele verden, når det handler om at leve op til verdensmålene, men vi halter i forhold til verdensmål 12, som handler om bæredygtighed.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

FN's indeks for bæredygtig udvikling måler de 193 medlemslandes præstation inden for verdensmålene. Intet land står til at opfylde alle målene, men Danmark toppet indekset med en indeksscore på 85, hvilket betyder, at vi i gennemsnit er 85% af vejen til det bedst mulige resultat på tværs af de 17 bæredygtighedsmål.

FN's verdensmål handler blandt andet om at udrydde fattigdom, sult, ulighed og om at begrænse klimaforandringer og forurening. For at se på hvilke lande, der klarer sig bedst i forhold til at nå målene, er der blevet udviklet et SDG-indeks, som bliver lavet af Sustainable Development Solutions Network og Bertelsmann Stiftung. Sustainable Development Goals (SDG'erne) er en anden betegnelse for FN's 17 globale bæredygtighedsmål. Danmark er på rette vej med hele ni ud af 17 verdensmål.

Der er dog særligt to mål, som kræver ekstra opmærksomhed, og det er verdensmål 14, som handler om livet i vand, og så er det verdensmål 12, der handler om måden, vi forbruger og producerer på. Netop verdensmål 12 er et af de mål, som Fora har valgt at fokusere på.

Verdensmål 12 får særligt fokus

"Vi arbejder med verdensmål 12, fordi det er så nemt at gå til. Det er her, vi som folkeoplysere kan tage fat og handle i hver en krog af landet i de mange foreninger, der er medlem af Fora. Det kan ske i vore egne daglige forbrugsvaner – og også ved at være opmærksomme på, hvor materialer og produkter kommer fra. Med andre ord: Er producenterne også opmærksomme på bæredygtige produktionsformer? Det er vigtigt, fordi vi kan være med til at påvirke verdens gang gennem helt enkle ændringer i hverdagen," fortæller Karen Maigaard, formand for Fora.

Fora havde verdensmålene som tema på dette års landsmøde og har senest afholdt fyraftensmøder rundt i landet for at få input til, hvordan vi bedst muligt arbejder med at gøre verdensmålene til hverdagsmål – særligt med henblik på at fremme verdensmål 12.

"Fora har ikke sat målepunkter op for hvor meget og hvor langt, vi vil nå med arbejdet med verdensmål 12. Men det er meget let i de enkelte afdelinger at måle på forbrug af el, vand og varme, indkøb af både materialer og materiel. Med det stærke fokus i år ved fyraftensmøderne oplever jeg entusiasme og vilje til at handle. Verdensmålene bliver stykkevis til hverdagsmål," fortæller Karen Maigaard.

Fra dårlige vaner til bæredygtig hverdag

Hvert år smider hver dansker mere end 450 kilo affald ud. Det kan vi gøre bedre blandt andet ved at blive bedre til at affaldssortere, men noget af affaldet er også udgjort af gamle sager, som muligvis kunne have været genbrugt. Vores forbrug af tøj og andre tekstiler er steget med 30% de seneste ti år, og vi anskaffer os i gennemsnit 16 kilo tøj om året. Kun 1/3 går direkte til genbrug. Der er behov for forandring, og hvis vi vil gøre noget for at sikre en bæredygtig fremtid, så er det især vores forbrug og produktion, vi skal ændre på.

Der er behov for at se på, hvordan vi kan genbruge flere ressourcer og skabe et bæredygtigt forbrug.

Foras styrelse besluttede sidste år at arbejde med verdensmål 12 med den indgang til arbejdet, at vi her kan gøre en betydelig forskel.

"I Fora kan vi i særlig grad bidrage, fordi vi er så håndværksprægede i mange af de aktiviteter og den undervisning, vi tilbyder. Det er nemt at forstå og at komme med forslag til bæredygtigt forbrug. Det er samtidigt oplagt at samarbejde med andre i lokalsamfundet om det: Den lokale tømmerhandel, detailbutikker, genbrugsstationer, socialøkonomiske virksomheder, skoler og daginstitutioner, lokale messer og festivaler. Det er sådanne forslag, der dukker op ved samtaler og forslag fra fyraftensmøderne," slutter Karen Maigaard. ■

FAKTA

Danmark er på ret kurs i forhold til 9 ud af de 17 verdensmål:

Udbredelse af gode ideer

Fora er i øjeblikket ved at samle op på fyraftensmøderne, der har handlet om verdensmålene. De gode ideer er kommet fra Foras egne foreninger og opsamlingen skal tjene som inspiration for alle medlemmer, så vi kan gøre verdensmål til hverdagsmål i Fora. Der vil komme nærmere informationer om opsamlingen senere, og på Foras årlige inspirationsdag, Fleksibel Workshopdag, vil deltagerne kunne tilmelde sig en workshop med fokus på at omdanne verdensmålene til praktiske tiltag. Læs mere om Fleksibel Workshopdag på side 9

Top 10 over de lande, der bedst lever op til verdensmålene

1. Danmark
2. Sverige
3. Finland
4. Frankrig
5. Østrig
6. Tyskland
7. Tjekkiet
8. Norge
9. Holland
10. Estland

INTERVIEW

En attraktiv skole har dygtige undervisere

Fora Fagkursus er efter- og videreuddannelse og er primært henvendt til nuværende eller kommende undervisere. På kurserne bliver man opdateret på udviklingen inden for fagene, og får ny inspiration og viden.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Lotte Helle er selv kunsthåndværker og er ansat som kursus-konsulent i Fora. Her har hun ansvaret for at drive og udvikle Foras kursusvirksomhed Fora Fagkursus, som er med til at sikre kompetente undervisere i aftenskolen. Jeg har taget en snak med Foras konsulent om Fagkursus, og hvad det egentlig kan.

Hvor længe har Fora Fagkursus eksisteret?

Fagkursus har eksisteret siden 2009 (under navnet Fagkursus). Efteruddannelseskurserne har faktisk eksisteret i ufattelig mange år, da det var et af Dansk Husflidsselskabs flagskibe. Efter oprettelsen af NETOP - nu Fora - i 2004, blev efteruddannelseskurserne løftet over i det nye oplysningsforbund. Kurserne er i stærk sammenhæng med foreningerne, som også fra da af hørte hjemme i det nye oplysningsforbund.

Hvilke fag kan man efteruddanne sig i under Fagkursus?

I princippet kan Fagkursus tilbyde alle fag, der har relevans for efter- og videreuddannelse af undervisere i aftenskolen. Der er stor sammenhæng mellem efter-

spørgsel og udbud. Lige nu er det kreative håndværk med primært tekstile fagområder, der tilbydes. Vi arbejder hele tiden på at brede tilbuddene ud og der flirtes med kurser inden for bevægelsesfagene, og også med andre materialer inden for kreative håndværk end de bløde.

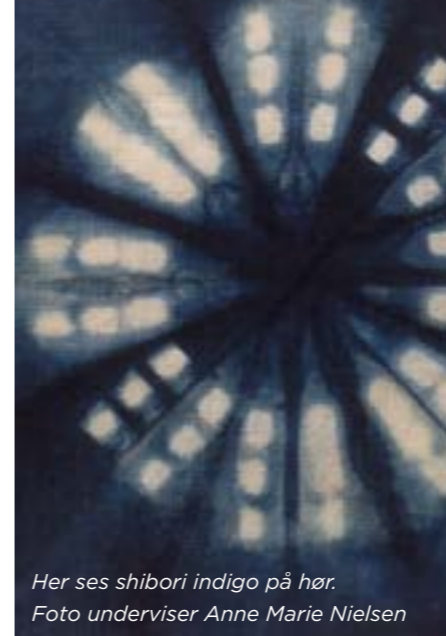
Hvordan har fagkursus udviklet sig de seneste fem år?

Det ser ud til, at der er mest interesse for de kurser, der tilbydes som længere uddannelses- eller kursusforløb. Måske hænger det sammen med, at de fleste, der rigtig gerne vil uddanne sig, ikke synes, at et enkelt kursus giver ballast nok for at gå ud og undervise. Der er dog også mange deltagere, der ikke er med for at undervise efterfølgende, men af interesse for den store kvalitet, der er i undervisningen på Fagkursus. Der er nogle, der får øjnene op for mulighederne for at undervise, og det er jo dejligt. På den måde er der fornyelse i både underviserstaben, ny viden og kunnen inden for et fag. Vi har de seneste par år også udbudt kurser i bevægelsesfag til undervisere, men bevægelsesfag lever i en verden af massivt mange udbydere. Det er svært, hvis der ikke er foreninger med på sidelinjen, der håndplukker deltagerne.

Hvordan ser du det gavne skolerne, når de sender deres undervisere på efteruddannelse?

Der er stadig flere i foreningernes ledelse/skoleledere, der får øjnene op for muligheden for at opfordre deres undervisere til at deltage på et forløb under Fagkursus. Guleroden er også den særlige økonomiske støtte, der ydes, hvis foreningen søger om efteruddannelse til deres undervisere, og det bør alle jo benytte sig af, for at få de dygtigste undervisere til deres skole. At efteruddanne eller videreuddanne sig, betyder jo, at man tilegner sig ny viden og kunnen, eller den eksempelvis den nyeste viden inden for ens fag. Det giver personlig styrke, og underviseren kan sikre bedre kursustilbud i foreningen. Der er altid rift om undervisere "der ved og vil lidt mere" og er opdateret og udvikler sin kunnen inden for et fag. ■

Har du en idé til et efteruddannelsesforløb under Fagkursus, så er du meget velkommen til at kontakte Lotte Helle på mailadresse lotte@fora.dk. Læs mere om Fagkursus på www.fagkursus.dk

Her ses shibori indigo på hør.
Foto underviser Anne Marie Nielsen

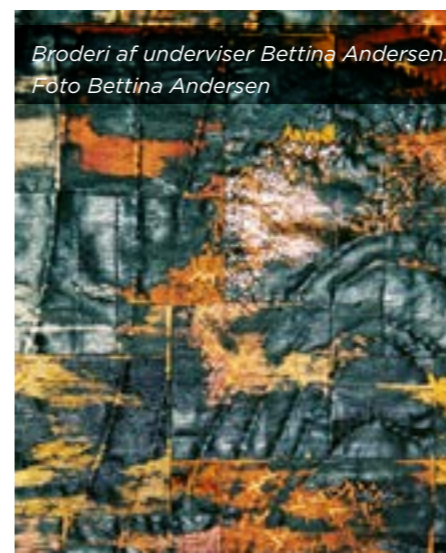
Botticelli broderi af Dorte Edur Erichsen.
Foto Dorte Edur Erichsen

En broderet strandkant af Dorte Edur Erichsen.
Foto Dorte Edur Erichsen

Foto og broderi af underviser
Eva mm Engelhart

Broderi af underviser Bettina Andersen.
Foto Bettina Andersen

Foto og kniilet russisk
flacon af Bente Eskerod

----- Original Message -----
 Subject: Betalingsanmodning
 Date: Thursday, November 7, 2019 08:23 CET
 From: "Gustav Lind" <gustav.lind@foras.dk>
 Reply-To: "Gustav Lind" <gustav.lind@foras.dk>
 To: <gustav.lind@foras.dk>

God morgen Vagn

Jeg har brug for dig til at foretage en overførselsbetaling til en modtagerkonto i Tyskland på vegne af foreningerne. Kan jeg sende dig betalingsoplysninger i morges?

Hilsen
 Gustav Lind

Eksempel på mail sendt til en af Foras foreninger

SVINDLERE FISKER I DE FRIVILLIGE FORENINGER

Flere af Foras foreninger har oplevet, at de får falske mails, som forsøger at narre dem til at overføre penge. Denne form for mails kaldes "phishing".

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Beskeder og mails kan være falske og have til formål at lokke fortrolige oplysninger eller penge ud af modtageren. Phishing er blevet en voldsomt stor forretning og kan ramme alle. Hackerne er blevet så gode, at deres falske e-mails og beskeder er blevet meget troværdige, og det kan være svært at gennemskue, at det ikke er ægte, fordi de bruger velkendte logoer eller afsendernavn.

For nogle uger siden modtog kassereren i Bjert Husflid en mail, som tilsyneladende var fra foreningens formand. I mailen blev kassereren bedt om at gøre klar til at overføre penge til en bestemt konto. Denne mail var dog falsk kunne kassereren konstatere, men nogen havde altså gjort sig den umage at benytte sig af formand Gustav Linds navn og sende en mail til kassereren.

Selvom det ikke lykkedes svindlerne at lokke penge ud af Bjert Husflid, har foreningen alligevel anmeldt episoden.

"Vores kasserer har meldt det til politiet, og vi har også informeret kommunen," fortæller formand Gustav Lind.

Foreningskonsulent Henriette Corvinus Andersen har fået flere henvendelser fra Foras foreninger, hvor samme fremgangsmåde er blevet benyttet.

"I Uggerby Husflid har kassereren fået en mail tilsendt fra

formandens mail-adresse, hvor alle oplysninger om overførsel af et beløb for et kursus passede både på kurset og udgifterne til det. Kassereren var dog i tvivl om rigtigheden og sendte et svar til "formanden" og med svaret tilbage var det tydeligt, at mailen IKKE kom fra formanden, da det var en ukendt adresse. Hackerne kan altså nemt bruge en andens adresse at sende en mail fra, men ikke svare som den anden fra den andens adresse," fortæller Henriette Corvinus Andersen.

Sagen her er også blevet politianmeldt

Tidligere var det nemmere

Tidligere var det nemmere at gennemskue falske beskeder og mails, fordi de for eksempel var skrevet på dårligt dansk, men nu er bagmændene mere professionelle, og de finder hele tiden nye metoder.

Henriette Corvinus Andersen har en anbefaling til medlemmer, som modtager mistænkelige mails:

"Hvis du får en mail, som du bliver i tvivl om ægtheden af, så ring til din formand, eller hvem der nu står som afsender, for at finde ud af, om den er god nok, eller om den kommer fra en, der har misbrugt hans eller hendes emailadresse og navn. Hvis du ved, at I ikke har en aftale om det, der står i mailen, så slet den med et samme".

Gode råd til at undgå phishing:

1. Har du fået en mail fra en ukendt person eller firma?

Hvis du ikke kender afsenderen, og du heller ikke har ventet at få denne mail, bør du undgå at klikke på links i mailen eller åbne en vedhæftet fil. Mailen kan sagtens indeholde dit navn og andre korrekte oplysninger, men det giver ingen garanti for, at det ikke er svindel. Markér mailen som spam og/eller slet den.

2. Bliver du bedt om personlige eller følsomme oplysninger?

Her bør en advarselsslampe tændes. Din bank, offentlige myndigheder, virksomheder og etablerede digitale tjenester vil aldrig bede dig om den slags oplysninger i en mail – heller ikke selv om det til forveksling ligner en mail fra din bank eller SKAT. Der er stor risiko for, at det er phishing. Husk at du normalt modtager alt officielt i e-Boks, og du bør aldrig klikke på links eller åbne vedhæftede filer.

3. Hvis du i er tvivl, så kontakt afsenderen

Phishing-mails kan i dag se meget troværdige ud. Kriminelle kan have opsnuset informationer om dig, din familie eller dit arbejde, som får deres henvendelse til at se ægte ud. Hvis du fx bliver bedt om oplysninger eller at overføre penge, bør du kontakte afsenderen for at bekræfte ønsket. Du skal ikke kontakte afsenderen ved at svare på mailen. I stedet bør du finde et telefonnummer eller en officiel email-adresse via for eksempel en søgemaskine. ■

FAKTA

Hvorfor hedder det egentlig "phishing" med ph?

Man kan næsten høre på ordet phishing, at det hænger tæt sammen med det engelske ord for at fiske – fishing – for med phishing kaster de kriminelle deres net i form af millioner af e-mails ud over uskyldige personer.

Den alternative stavelse med ph kommer fra tidlige hackere i 1950'erne i USA. Her kunne hackere fx undgå at betale for langdistance-opkald ved at udnytte telefonnetværket. De blev kaldt for "phreaks", som er en kombination af phone (ph-) og freaks (-reaks). Staveformen phishing er dermed en reference til nogle af de første hackere.

METALMUSIK OG

Finland er ophavsland til turneringer i kæphesteridning, VM i luftguitar og nu har landet også været vært for mesterskaberne i heavy metal-strikning.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora. Fotos af Joona Kotilainen/Tovari Marketing

Finland er et rigtig heavy metal-land. Der er hele 50 heavy metal-bands pr. 100.000 finske indbyggere. Det er virkelig mange og faktisk flere end noget andet sted i verden. Antallet af håndværksentusiaster er tilsvarende stort hos vores skandinaviske naboer. I Finland er flere hundredetusinde mennesker, der er optaget af et håndværk, og her udgør strik en stor del. Nu er de to store finske passioner blevet kombineret i afholdelsen af verdensmesterskaberne i heavy metal-strikning.

Tilblivelsen af heavy-strik

Ideen til kombinationen af heavy metal og strik blev til, da en ansat i en af de 18 regionale håndværksforeninger, der udgør den finske håndværkssammenslutning Taito, og en journalist fra den finske public service-kanal Yle, i et interview kom til at tale om strikning og heavy metal musik. Fællesnævneren for de to ting var glæden ved kreativitet og herefter blev ideen til afholdelsen af verdens første mesterskab i heavy og strik skabt.

”Vi har haft håndværksklubber, hvor der har været levende musik, men det her er den allerførste gang, vi har kombineret håndværk med musik på en så konkret måde, og det har udviklet sig til at være sin helt egen kunstform,” fortæller Mari Karjalainen som er projektleder på Matkalla kädentaitojen elämykseen project, som kan oversættes til ”på vej til en håndværksoplevelse-projektet”.

De tilbagemeldinger, Mari Karjalainen og hendes kolleger har fået, har været meget positive og allerede nu er interessen for det kommende mesterskab stor. Håbet er, at konceptet kan vokse sig endnu større.

”Fænomenet er stadig ret nyt, og vi har endnu ikke hørt, om det har resulteret i at andre har taget initiativ til at afholde heavy metal-strikning andre steder, men vi håber, at det vil ske i fremtiden,” fortæller projektlederen.

Strikkere fra hele verden

Ved verdensmesterskaberne, som i år blev afholdt i byen Joensuu i regionen Nordkarelen, hvor konceptet blev til, var der kun ét finsk band, SlipKnit, som spillede alle sangene til konkurrencen.

”Dem, der konkurrerede, var strikkere eller grupper af strikkere, der lagde sidste hånd på deres håndværk, mens livebandet spillede en sang, som var blevet valgt tilfældigt et par timer før forestillingen. Strikkerne er altså en slags solo-artister på scenen,” fortæller Mari Karjalainen.

I alt var der 12 optrædere på scenen med 26 deltagere fra udlandet, der var rejst hele vejen til Finland for at deltage i verdensmesterskabet. De havde hørt om det nye koncept fra en

TRÆPINDE

FAKTA

Heavy Metal-strikning er muliggjort af Joensuu kulturudvalg, Joensuu konservatorium, Taito i Nordkarelen og Tovari Marketing.

Se mere om heavy metal-strik:
<https://heavymetalknitting.fi/>

Om Taito

Taito Group er en landsdækkende organisation bestående af den finske håndværksorganisation Taito og 18 regionale håndværksforeninger. Taitos slogan er ”Lykken lever i håndværk”, og organisationens formål er at minde folk om, hvor vigtigt håndværk er i mange individers hverdag, og hvor specielle håndlavede produkter er.

promotionvideo, som initiativtagerne havde lavet. I videoen sidder en strikkende dame i en gyngestol – på engelsk en rocking chair – da et heavy metal band pludselig slår døren op ind til hendes stue, og råber: ”You rock”. Damen bliver til en sej sortklædt kvinde, som svarer: ”I know”. Bandet spiller, mens kvinden strikker vildt til musikken, og så toner en tilmeldingsopfordring samt datoer for afholdelse af verdensmesterskaberne frem.

”Folk, der tilmeldte sig, havde set videoen, der var blevet bragt på sociale medier og blev begejstrede for ideen i al sin galskab,” udtaler Mari Karjalainen.

Det hårde og det bløde forenet

Som arrangørerne selv beskriver det på deres hjemmeside, handler heavy metal-strikning om at udtrykke sig og få mulighed for at optræde i en sammenhæng, hvor to ting, man elsker, bliver forenet. Det er det unikke ved denne disciplin og på baggrund af den store succes, verdensmesterskaberne havde i år, er der allerede annonceret et VM i 2020.

”Begivenheden samlede strikkere fra hele verden på en fantastisk og unik måde. Konceptet kan let spredes til andre lande, og faktisk diskuterer vi allerede et samarbejde med for eksempel Island. Begivenheden fik meget opmærksomhed, og det ser ud til, at der er masser af strikkere overalt i verden, der er villige til at kombinere strikning med heavy metal-musik,” slutter Mari Karjalainen.

Man kunne jo overveje, om der ikke skulle afholdes indledende konkurrencer her i Danmark forud for verdensmesterskabet i Finland.

Den 16 juli 2020 vil der igen blive afholdt VM i heavy metal-strik i Finland. ■

Billederne viser fra venstre mod højre:

Vinder af dette års mesterskab, japanske Giga Body. 9 inch needles - USA. Heather McLaren - UK. Bunny Bandit - USA

STOLTHED

Rock on Kolding Husflid

I Kolding har de oplevet, at det at sige ja til én ting kan afføde en anden og en tredje fantastisk mulighed og at ende med at sy scenetæpper til byens lokale spillested. I alle projekter og partnerskaber har det været husfliden, der har bundet det hele sammen.

Af Laura Nielsen, konsulent i Fora og Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Det kan vi da også

I 2017 lavede de i Kolding Husflid et syprojekt. Det var 20 kvinder fra foreningen, der deltog i et projekt, der blev kaldt SY DIN BY. Et af foreningens medlemmer, Krista Gerken, havde været i Aarhus, hvor der var en smuk udstilling, som Pelse Asbo (designer og brodøse, red.) stod bag. Den hed SY DIN BY - med mange motiver fra byen.

”Det kan vi også i Kolding, tænkte Krista. Vi har så mange flotte motiver i bybilledet og i oplandet. Christiansfeld og Skamlingsbanke er også en del af Kolding Kommune,” fortæller Sonja Fogh, som er suppleant i foreningens bestyrelse.

SY DIN BY sættes i søen

Efter en god snak med Pelse Asbo og en aften i foreningen, hvor hun fortalte om deres projekt i Aarhus, blev projektet sat i gang.

”Vi startede med et fælles projekt. Det var en god måde at begynde på. Kolding Husflids medlemmer var med på ideen, og vi mødtes to gange om måneden. Her blev der syet på maskine, broderet, lavet patchwork og en enkelt malet et maleri og satte hækede blomster på. Det var frit, hvad man ville lave. Det eneste krav var, at motivet var fra Kolding Kommune. Det kunne være en skulptur, et logo, en port, et lysskilt, et naturbillede, et kloakdæksel, whatever. Det blev en fantastisk proces og virkelig sjovt at se, hvor forskellige værkerne blev og tilgangen til det. Det gav et godt samarbejde og sammenhold for vores medlemmer,” fortæller Sonja Fogh.

Synlighed i slipstrømmen på SY DIN BY

I oktober 2017 skulle projektet SY DIN BY udstilles på det lokale bibliotek i en måneds tid. Borgmesteren åbnede udstillingen, og til ferniseringen kom der 155 mennesker. Her fik foreningen rigtig mange positive tilkendegivelser.

”Efter udstillingen, blev vi kontaktet af en af Designskolens elever, som skulle lave et afgangprojekt med pelsrester på en stor silkekappe. Vi sagde ja til at være med og skulle sy 300 insekter på kappen, som kom på podiet ved Copenhagen Fur. Efterfølgende blev vi spurgt, om vi ville lave et scenetæppe til vores lokale spillested, Godset. Det sagde vi ja til, og i juni 2019 afleverede vi et stort tæppe på 7x3m til spillestedet. Tæppet er lavet af gamle T-shirts fra Metalcafeen - altså heavy metal musik,” fortæller Sonja Fogh.

Årets High Five-pris

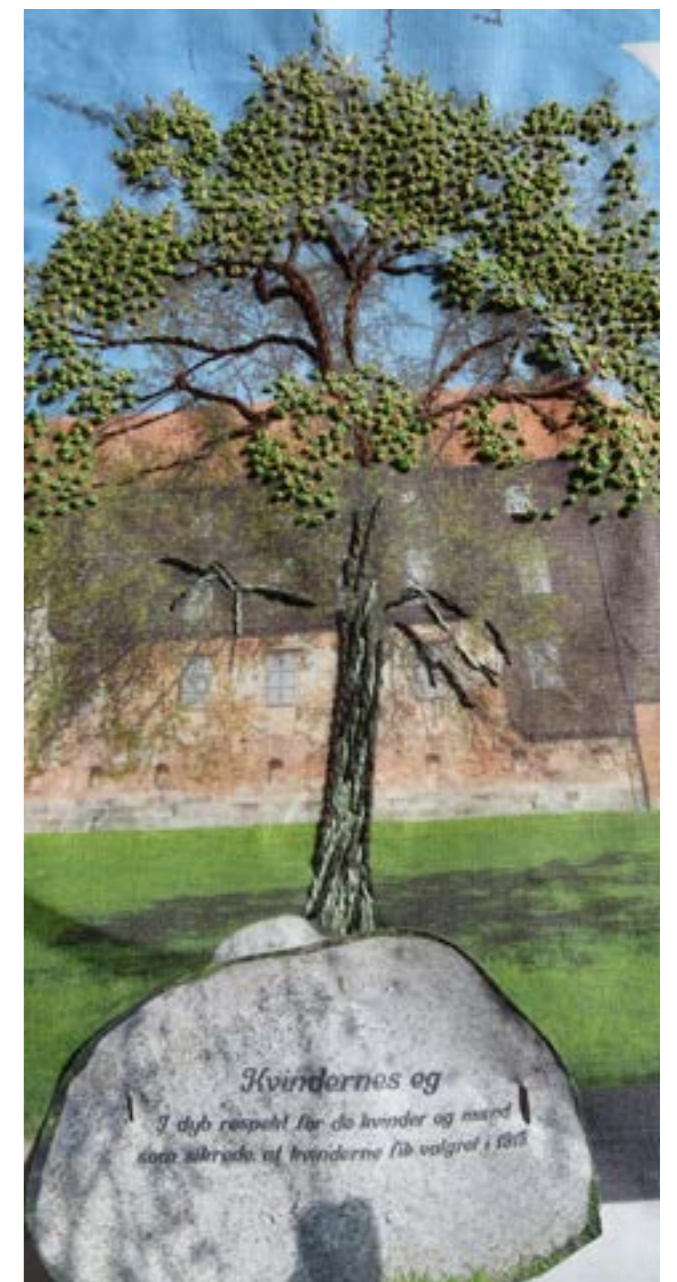
Kolding Husflid vandt derefter Kolding Kommunes kulturforvaltnings High Five-pris, som ledsages af et større kontantbeløb.

”Pengene har vi besluttet at bruge på et foredrag om Craft-psykologi og workshops. Vores intention er, at så mange som muligt af vores medlemmer får glæde af prisen,” udtaler Sonja Fogh.

De sidste tre år har flere fra foreningen også valgt at sidde på det lokale bibliotek og har syet julepynt til deres juletræ. Det er blevet lavet som workshops, hvor folk udefra kan komme og sy med dem. Men de mange gode initiativer og tilbud, ender ikke der:

”Det sidste, der er sket, er, at Trapholt kunstmuseum har spurgt, om vi vil deltage i et syprojekt omkring 100-året for genforeningen. Det har vi selvfølgelig sagt ja tak til. Vi er pt. 20 damer som starter til januar. Alt sammen er udsprunget af projektet SY DIN BY,” slutter Sonja Fogh. ■

Det nye scenetæppe i metalcafeen på Godset er sammensat af 144 t-shirts, som over de seneste år er blevet indsamlet af spillestedet, der har byttet sig til dem mod øl. Privatfoto

De bæredygtige julegaver

Den danske jul udleder en hel del CO2, og det er særligt vores julegavetraditioner, der er problematiske.

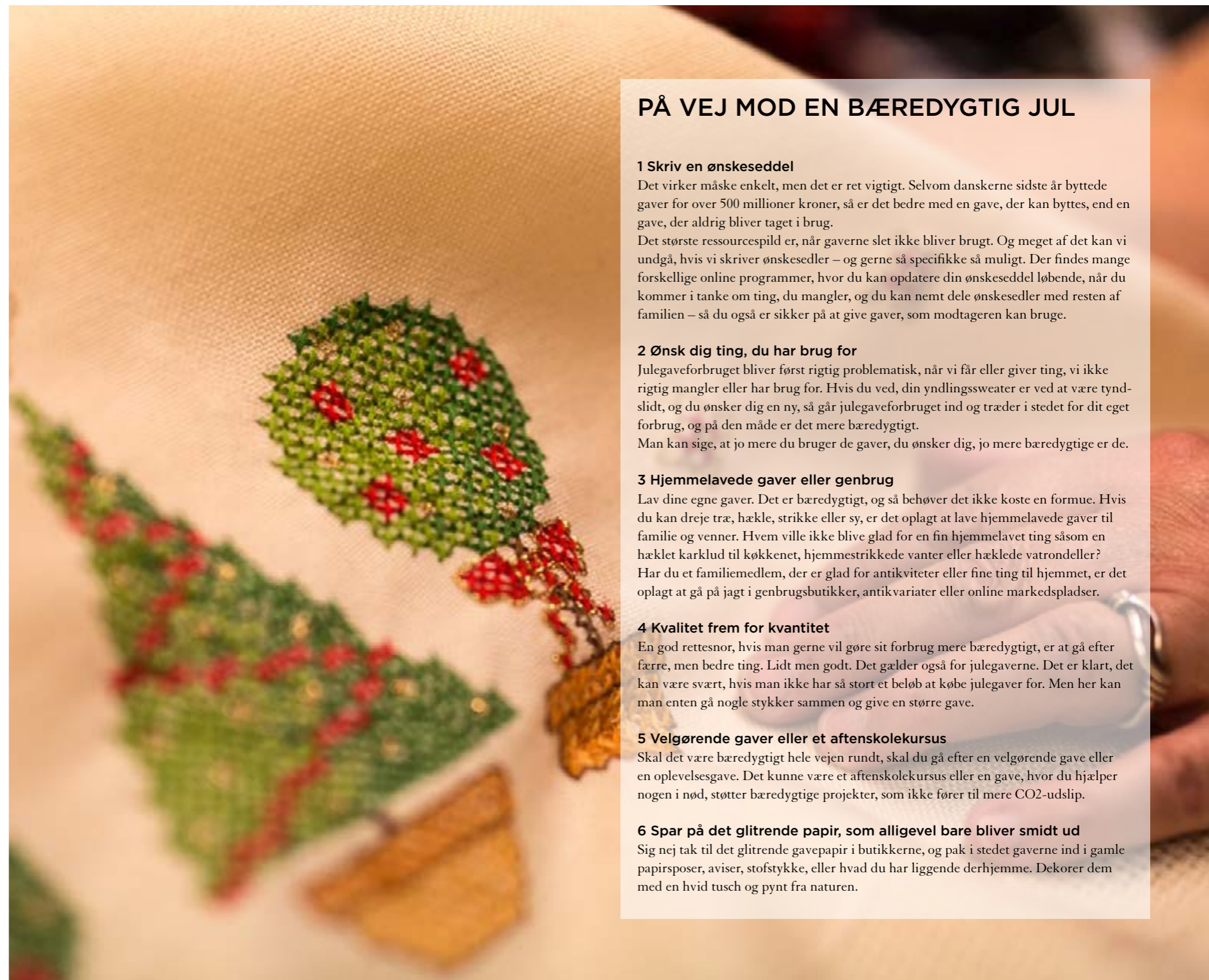
Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora. Foto af Jon Spangsvig

I følge den danske grønne tænketank Concito udleder hver dansker i gennemsnit 200 kilo CO2 med de julegaver, som vi køber til jul. For at sammenligne det med noget, så udleder en lyskæde, der er tændt hele døgnet i hele december kun 7 kilo CO2. Sidste år brugte danskerne 30 milliarder kroner i december måned og heraf gik en stor del til julegaver. Vores julegaveforbrug er blevet et overforbrug, hvor hverken klima eller forbrugere kan følge med. Men lige med hensyn til julegaveforbruget, er der faktisk en del, vi kan gøre for at være mere bæredygtige.

Erstat køb og smid væk med brug igen

En bæredygtig jul behøver ikke at betyde en jul uden gaver, men det er værd at tænke over, hvad vi giver, og hvad vi selv har brug for. Det mindst bæredygtige er helt klart, når julegaverne ender deres dage i bunden af skabet.

I min familie, som er ret stor, fordi der efterhånden er kommet en del nye familiemedlemmer til (plus tilførslen af de sammenbragte), er de voksne i familien blevet enige om at give hinanden mindre gaver - men der skal altså gives en gave, for det er tradition. Vi har derfor aftalt at give for 100 kroner til hver af de voksne, men de 100 kroner rækker ikke langt i forhold til at forære en kvalitetsgave, og ofte blev det til mindre gaver af ringe kvalitet, som sjældent møder modtagerens behov eller egentlige ønsker. Derfor besluttede vi os for at forære hinanden kvalitetsgaver, som ikke bare var endnu en pyn-teting eller endnu en håndcreme. Nogle begyndte at handle i den lokale genbrugsbutik efter julegaver, andre lavede selv deres julegaver, og jeg besluttede mig for at frede de danske skove ved at købe gavebeviser til alle voksne gennem organisationen Verdens Skove. Sådan endte vores 100 kroner pr. voksen-vanvid, som havde resulteret i flere års sokkebunker, nipsting der aldrig helt faldt i folks smag eller håndsæber, der ophobede sig i skabe rundt om i familien. Ulempen er, at den slags gaver ikke kan byttes, men til gengæld kommer de andre end modtageren til gavn. Både klima, pengepung og velgørende organisationer drager nytte af den form for gaver. ■

PÅ VEJ MOD EN BÆREDYGTIG JUL

1 Skriv en ønskeseddel

Det virker måske enkelt, men det er ret vigtigt. Selvom danskerne sidste år byttede gaver for over 500 millioner kroner, så er det bedre med en gave, der kan byttes, end en gave, der aldrig bliver taget i brug.

Det største ressourcospild er, når gaverne slet ikke bliver brugt. Og meget af det kan vi undgå, hvis vi skriver ønskesedler – og gerne så specifikke så muligt. Der findes mange forskellige online programmer, hvor du kan opdatere din ønskeseddel løbende, når du kommer i tanke om ting, du mangler, og du kan nemt dele ønskesedler med resten af familien – så du også er sikker på at give gaver, som modtageren kan bruge.

2 Ønsk dig ting, du har brug for

Julegaveforbruget bliver først rigtig problematisk, når vi får eller giver ting, vi ikke rigtig mangler eller har brug for. Hvis du ved, din yndlingssweater er ved at være tyndslidt, og du ønsker dig en ny, så går julegaveforbruget ind og træder i stedet for dit eget forbrug, og på den måde er det mere bæredygtigt.

Man kan sige, at jo mere du bruger de gaver, du ønsker dig, jo mere bæredygtige er de.

3 Hjemmelavede gaver eller genbrug

Lav dine egne gaver. Det er bæredygtigt, og så behøver det ikke koste en formue. Hvis du kan dreje træ, hækle, strikke eller sy, er det oplagt at lave hjemmelavede gaver til familie og venner. Hvem ville ikke blive glad for en fin hjemmelavet ting såsom en hæklet karklud til køkkenet, hjemmestrikkede vanter eller hækledede vatrondeletter?

Har du et familiemedlem, der er glad for antikviteter eller fine ting til hjemmet, er det oplagt at gå på jagt i genbrugsbutikker, antikvarier eller online markedsplasser.

4 Kvalitet frem for kvantitet

En god rettesnor, hvis man gerne vil gøre sit forbrug mere bæredygtigt, er at gå efter færre, men bedre ting. Lidt men godt. Det gælder også for julegaverne. Det er klart, det kan være svært, hvis man ikke har så stort et beløb at købe julegaver for. Men her kan man enten gå nogle stykker sammen og give en større gave.

5 Velgørende gaver eller et aftenskolekursus

Skal det være bæredygtigt hele vejen rundt, skal du gå efter en velgørende gave eller en oplevelsesgave. Det kunne være et aftenskolekursus eller en gave, hvor du hjælper nogen i nød, støtter bæredygtige projekter, som ikke fører til mere CO2-udslip.

6 Spar på det glitrende papir, som alligevel bare bliver smidt ud

Sig nej tak til det glitrende gavepapir i butikkerne, og pak i stedet gaverne ind i gamle papirsposer, aviser, stofstykker, eller hvad du har liggende derhjemme. Dekorér dem med en hvid tusch og pynt fra naturen.

FAKTA

I rigtig mange foreninger landet over, er det muligt at tilmelde sig kurser, hvor man laver sine egne julegaver. Se på www.fora.dk efter en forening nær dig og hør dem, om ikke de afholder juleværksted i december. På den måde bidrager du til en bæredygtig jul.

TRÆKHESTE OG PYNTETRÅDE

Væveskolen i Greve udstiller i disse dage på Greve Museum. En udstilling, de kalder "Trækheste og pyntetråde - et studie i væveteknik", som er et værk skabt af flittige medlemmer og vævere på skolen i Greve.

Af Henriette Corvinius Andersen, foreningskonsulent i Fora. Foto fra Væveskolen i Greve

Det er blevet til inden for det seneste halve års tid, syv forskellige teknikker er blevet afprøvet i forskellige sværhedsgrader, og resultatet er syv baner i hver deres teknik.

Igennem forløbet er der blevet nedsat flere udvalg til at tage sig af forskellige dele af processen: Planlægning, udvikling af opskrifter, trendskæring, opsætning, vævning samt efterhåndling og montering. På udstillingen er det muligt at dykke ned i bindingstegninger, håndværket, mærke materialer og for at nærstudere teknikken. Værkets titel udtrykker det forhold, at vævning er lige dele hårdt fysisk manuelt arbejde og finere æstetisk håndværksmæssig udøvelse. Arbejdet har kunnet realiseres med støtte fra Lokalforeningspuljen og ud over de udstillede væverier, er der udgivet en folder om projektet med teknikker, opskrifter og mønstre. Folderen koster 75 kr. og kan købes på Greve Museum.

Udstillingen vises i museets hall frem til den 5. januar 2020, og flytter derefter videre til Hørvævmuseet i Krengerup, når den tages ned. Her vil den kunne ses hele sommeren 2020. ■

FAKTA

Væveskolen i Greve er oprettet i 1986 og har lige siden tilbudt undervisning i skaftevævning og gobelinvævning som længerevarende kurser og ugekurser om sommeren. I løbet af året tilbydes kortere kurser i væveprogrammet Weave-Point, brikvævning, syning af tasker, farvning af garn, vævede krukker og skåle samt løbbinding. Se mere på www.vaeveskolen.dk.

Stort & Småt

Generationsskifte i FO-Aarhus

En stigende mængde arbejdsopgaver hos skoleleder Torben Dreier har ledt til et begyndende generationsskifte i organisationen, hvor Anne Thorø bliver ansat i en nyoprettet stilling som udviklingschef. Anne Thorø tiltræder sin nye stilling som udviklingschef d. 1. februar 2020.

Ansøgningsfrister Foras pulje

Fra næste år bliver der igen indført ansøgningsfrister til ansøgninger om støtte fra Foras pulje for beløb der er højere end 5.000 kr. Puljeudvalget har sat fristerne til den 15. februar, 15. maj, 15. august og 15. oktober. Bortset fra det, er alt ved det gamle.

ASA

Det er nu muligt at finde vejledninger til ASA på Fora.dk på intranettet under dokumenter. Her kan I få opfrisket funktioner og finde hjælp til selvhjælp.

DFS har fået ny sekretariatschef

Dansk Folkeoplysnings Samråd, som er paraplyorganisation for Fora og andre folkeoplysende organisationer, har fået ny sekretariatschef. Det er Carolina Magdalene Maier, som Fora tidligere har arbejdet sammen med i forbindelse med debatprojektet Say it! Play it!, hvor Carolina debatterede uddannelse, trivsel og klima på Studenterhuset i København i februar i år. Vi glæder os til at arbejde mere sammen med Carolina

Kalender

Interne møder og organisatoriske kurser

13. december:
Styrelsesmøde
13. december:
Puljeudvalgsmøde
25. januar:
Fleksibel workshopdag
27. marts:
Kommunikationsudvalgsmøde
16. maj:
Landsmøde

HUSK!

I er altid velkomne til at kontakte sekretariatet til en snak om andre kurser/inspiration i jeres forening/region

Julelukket

Der er julelukket mellem den 21. december til 1. januar.

Ny medlemsforening

Fora har fået et nyt medlem i Bjertringbro, nemlig Træfolket Bjertringbro i Viborg Kommune. Det er en helt ny forening, som er startet af Henry Kragelund, og som navnet siger det, skal de arbejde med træ. Vi byder Træfolket velkommen som medlem af Fora.

Sammen giver vi demokratiet fornyet håb

Af Johan Galster, demokratidesigner WE DO DEMOCRACY

Demokrati er for de fleste som en god gammel ven, som vi alle hylder, men nok har forsømt at give vores opmærksomhed og kærlighed lidt for længe. Det gode er dog, at de fleste hurtigt kan blive højlydt genforelsket og at de muskler, der skal bruges for at indgå i stærke fællesskaber kan genoptrænes. Det kræver, at vi tør træde ind i nye rum, skabe flere anledninger til at mødes og tør genopfinde de hverdagsdemokratiske traditioner som bl.a. andelsbevægelsen og folkeoplysningen har stået for – blot i en fagre ny verden.

Den mere dyste baggrund af demokratiets tilstand er ifølge World Economic Forums seneste årlige demokratimåling, at der ikke kan måles fremgang for demokratiet i nogen region i verden. Tværtimod. På alle parametre bliver verden i disse år mere fattigt på demokrati til trods for at demokrati som samfundsmodel historisk set altid har været den vigtigste enkeltstående faktor for fred, fremgang og udvikling for verdens borgere.

Demokrati som leveform

Demokratiet kan ikke fikses alene ved at vi stemmer hvert fjerde år, betaler vores skat og overholder landets love. Demokrati er så meget mere end de demokratiske institutioner, regler og love. Demokrati er ikke alene en styreform, men også en livsform, som den danske demokratiforkæmper Hal Kock vil fremhæve. Demokrati skal plejes og leves af os alle sammen. Vi har derfor brug for anledninger og rum, hvor vi kan komme ud af vores "osteklokker", de digitale ekkokamre og organisatoriske siloer for at tale frit med hinanden, udveksle ideer, holdninger og debattere - på tværs af alder, køn, nationalitet, politik og hierarkier.

Hvis du vil redde demokratiet – gå udenfor!

I en tid præget af politikerlede, afmagt, mistillid, intolerance og fake news har der aldrig været mere behov for nye meningsfulde modsvar. Folkeoplysningsbevægelsen har en særlig mulighed og forpligtigelse til at videreudvikle, afprøve nye deltagelsesformer og kapacitetsopbygge borgere til at navigere i en overinfleret digital tidsalder. Hvor folkelig oplysning var svaret under opbygningen af den moderne velfærdsstat, så er evnen til kritisk tækning, til at indgå i aktive "handle-fællesskaber" og hverdagsaktivisme nogle af nøgleordene i dag. Vi skal turde opsøge nye mennesker, perspektiver og livserfaringer. Vi skal udvikle, forny og udvikle den demokratiske samtale for at skabe en bedre, rigere og mere bæredygtig verden til gavn for alle.

Træn dine demokratiske muskler

I We Do Democracy arbejder vi på at bringe demokratiet tilbage i hverdagslivet og skabe nye meningsfulde sammenhænge mellem system og borger. Gøre demokrati til noget vi forstår og deltager aktivt i. Vi er i gang med at skabe et nyt fælles mødested for demokrati, der skal samle demokratisektoren i København. Samtidigt udbreder vi Demokrati Fitness i over 10 lande, hvor du på 30 minutter kan træne at være uenige sammen eller lytte højere til andres perspektiver. Vi hjælpe en række nye nationer i gang med den nordiske folkemødetradition. I dag har 10 lande nationale demokratifestivaler i hele østersøregionen, der udgør levende laboratorier for den demokratiske samtale.

Som Arvamus-festivalen i Estland, der hylder den demokratiske samtale. Demokratifestivalen i det baltiske land, der trues af anti-demokratiske kræfter mod øst har valgt et navn, der kort og godt betyder "festivalen-der-hylder-uenighed." ■